

Från igår:

Koordinat-  
transformationer  
vid basbyte.

Dessa är

linjära

Vi kunde uttrycka  
det med en  
basbytesmatris

$$G \xrightarrow{P} F$$

Vi stoppar in  
koordinater i

basen  $\mathcal{F}$  till  
 höger och får ut  
 koordinater i

basen  $\mathcal{G}$

$$\begin{pmatrix} \bar{v} \\ \bar{v} \end{pmatrix}_{\mathcal{G}} = P_{\mathcal{F}} \begin{pmatrix} \bar{v} \\ \bar{v} \end{pmatrix}_{\mathcal{F}}$$

Exemplet var

en bas

E - standardbasen

och

$$F = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix} \right\}$$

Lätt att skriva  
upp

$$E \begin{matrix} P \\ F \end{matrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix}$$

Ex:

$$\begin{pmatrix} \sim \\ \sim \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ F \end{matrix} = \begin{pmatrix} 4 \\ \sim 3 \end{pmatrix}$$

dvs

$$\vec{v} = 4 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} - 3 \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} E$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} E = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4 \\ -3 \end{pmatrix}$$

Vi kunde göra  
 trivtom genom

$$F|E \stackrel{-1}{=} \begin{pmatrix} P & \\ & E \end{pmatrix} F$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{pmatrix} \stackrel{-1}{=} \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ -2 & 1 \end{pmatrix}$$

Basbyte för  
linjära avbildn.

Om  $A$  är matris  
för  $T: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^h$

och  $F$  är bas för  $\mathbb{R}^m$

och  $G$  — — —  $\mathbb{R}^h$

Så får i matrisen



$$G A = P A P$$

$$F G E E F$$

Idag ska vi se  
 mer på när  
 $m = n$

$$T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$$

Nu är det  
 naturligt att ha  
 en bas  $F$  för  
 både  $\mathbb{R}^n$  och  $\mathbb{R}^n$   
 Alltså vill vi se  

$$P_{\mathcal{B}}^{-1} A_{\mathcal{B}} = P_{\mathcal{B}} A_{\mathcal{B}} P_{\mathcal{B}}$$

dec 3-10:19

Alltså är

$$F A F^{-1} = P^{-1} A P$$

där

$$P = E P F$$

Lätt att räkna  
med diagonalmatriser

$$\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 2 \cdot 1 & 0 \\ 0 & 4 \cdot 3 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} = \\ = \begin{pmatrix} 2+1 & 0 \\ 0 & 4+3 \end{pmatrix}$$

dec 3-10:24

$$\begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} =$$
$$= \begin{pmatrix} 2 \cdot 1 + 3 \cdot 1 & 2 \cdot (-1) + 3 \cdot 2 \\ 1 \cdot 1 + 2 \cdot 1 & 1 \cdot (-1) + 2 \cdot 2 \end{pmatrix}$$
$$\det A = 2 \cdot 3 - 1 \cdot 1 = 5$$

Det krävs annars  
 $n^3$  multiplikationer  
för att multiplicera  
två st.  $n \times n$ -matriser.

dec 3-10:28

Om  $\vec{u}_1, \vec{u}_2, \dots, \vec{u}_n$   
är egenvektorer  
till  $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$   
och är linjärt  
oberoende. Då  
har vi en bas av  
egenvektorer.

dec 3-10:29



Om  $F = \{\bar{u}_1, \bar{u}_2, \dots, \bar{u}_n\}$

blir matrisen för

$T$  i basen  $F$

$${}^F A_F = \begin{pmatrix} a_1 & & & \\ & a_2 & & \\ & & \ddots & \\ & & & a_n \end{pmatrix}$$

där  $a_i$  är egenvärdet  
till  $\bar{u}_i$ .

Varför?

$$T(\bar{u}_i) = a_i \bar{u}_i$$

$$(u_i)_F = \bar{e}_i = \begin{pmatrix} 0 \\ \vdots \\ 1 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$$

Alltså har vi att

matrisen  $A_{\mathbb{F}}$

ska skrivas  $e_i = (u_i)$

på  $a_i e_i = (a u_i)$

# Exempel

$$\bar{u}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} \text{ har}$$

koordinater  $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

i basen  $\mathcal{F} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$

och

$$\bar{u}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} \text{ har koord.}$$

$\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$  i basen  $F$

$$T\bar{u}_1 = \begin{pmatrix} 5 \\ 10 \end{pmatrix} = 5 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$= 5\bar{u}_1$$

har koordinater  $\begin{pmatrix} 5 \\ 0 \end{pmatrix}$

i basen  $F$ .

$$T\bar{u}_2 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} = -1 \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$= -1 \cdot \bar{u}_2$$

har koordinater  $\begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$   
i basen  $T$ ,

$$\begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Alltså är

$$\begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = F \cancel{A} F$$

Vi säger att  
det går att  
diagonalisera

en matris  $A$

om det finns  $P$

Så att

$$P^{-1}AP = D$$

← diagonal!



$$\underline{\underline{Ex}}: A = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ -1 & -2 \end{pmatrix}$$

Beräkna kar. ekv.

$$\det(A - xI) = 0$$

dvs

$$\det \begin{pmatrix} 2-x & 4 \\ -1 & -2-x \end{pmatrix} = 0$$

$$\Leftrightarrow (2-x)(-2-x) - (-1)4 = 0$$

$$\Leftrightarrow -4 + x^2 + 4 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 = 0$$

Vi kan hitta egen-  
vektorer som

hör till egenvärdet  
0,

$$\begin{pmatrix} 2 & 4 & | & 0 \\ -1 & -2 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \left[ \begin{matrix} 1 \\ 2 \end{matrix} \right] \left[ \begin{matrix} 1 \\ 2 \end{matrix} \right] \\ \swarrow \\ \text{fri.} \end{matrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & | & 0 \\ 0 & 0 & | & 0 \end{pmatrix}$$

$$x_1 = -2x_2, x_2 = t$$

$$(x_1, x_2) = t(-2, 1)$$

Varför är  $\bar{u}$  om  $\bar{v}$

linjärt oberoende

om de är egenvektorer  
med olika egenvärden?

$$T\bar{u} = a\bar{u}$$

$$T\bar{v} = b\bar{v} \quad a \neq b$$

Om  $\vec{u} \parallel \vec{v}$  så  
 är  $\vec{u} = c\vec{v}$

$$\begin{aligned} T\vec{u} &= T(c\vec{v}) = \\ &= cT(\vec{v}) \end{aligned}$$

$$= c\vec{w} = \vec{w}$$

$$\text{men } T\vec{u} = a\vec{u} \neq \vec{w}$$

Alltså får vi  
motsägelse mot att  
 $\bar{u} \parallel \bar{v}$ .

För symmetriska

$2 \times 2$ -matriser

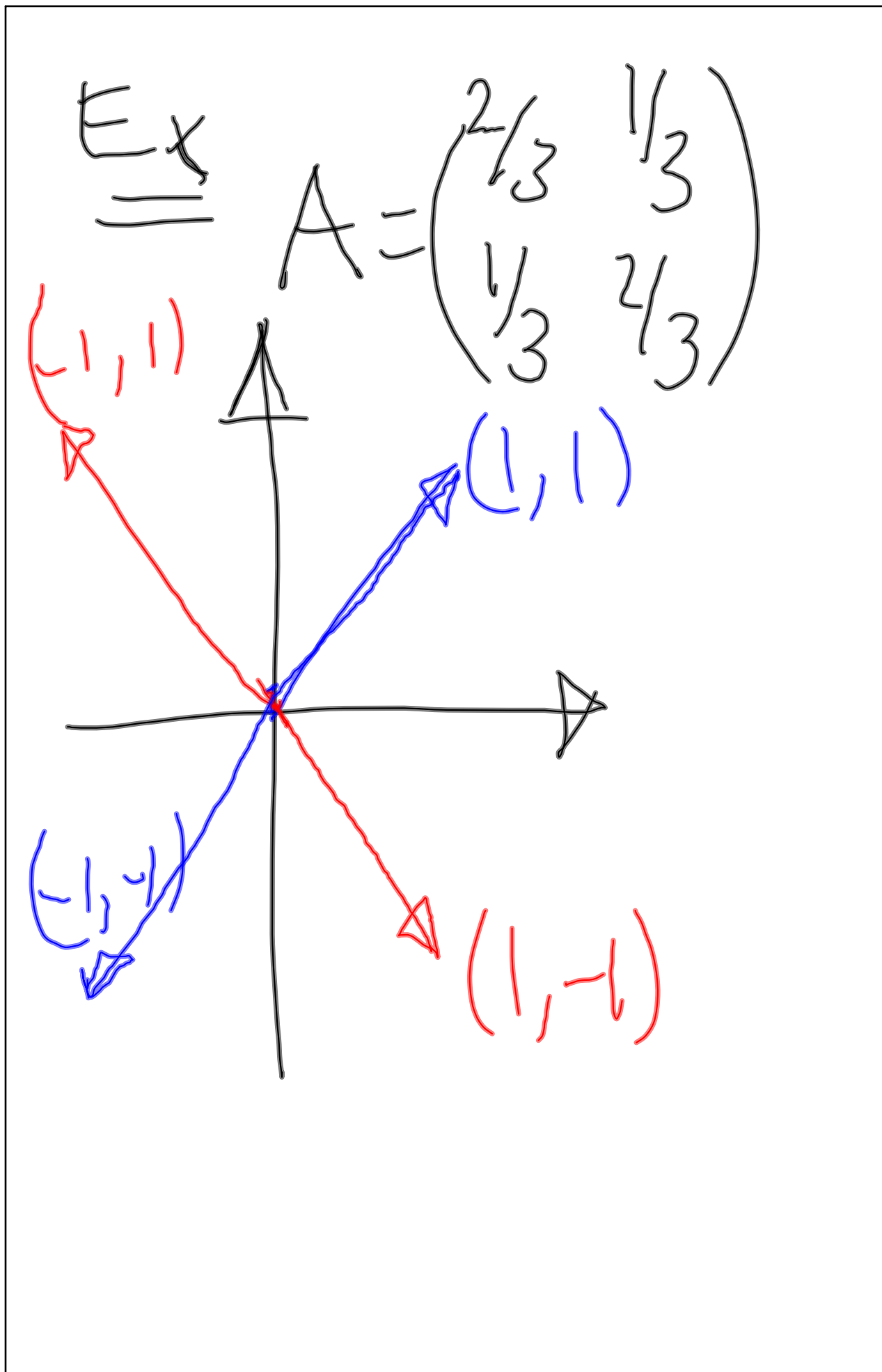
räcker det att

hitta en egenvektor

eftersom den andra

måste vara ortogonal

mot den första.



dec 3-11:12



$$\begin{pmatrix} 2/3 & 1/3 \\ 1/3 & 2/3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 2/3 & 1/3 \\ 1/3 & 2/3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1/3 \\ -1/3 \end{pmatrix}$$

$$= \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Alltså egenvärde  $1/3$ .

Genom att välja  
basvektorer av  
längd 1 för  
n ~~ortogonal~~  
basbyttematris och

$$P^{-1} = P^t$$

Nu väljer vi

$$\vec{u}_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ och}$$

$$\vec{u}_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$\Rightarrow$

$$P = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$P^t = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Vi kan nu skriva

$$P^t A P =$$

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2/3 & 1/3 \\ 1/3 & 2/3 \end{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1/3 \\ 1 & -1/3 \end{pmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2/3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1/3 \end{pmatrix}$$

dec 3-11:20

Ex Uppgift 8.12

Bestäm  $P$  och  $D$

så att

$$P^{-1}AP = D$$

Om

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

Ett eget värde 3

och motsvarande

eigenvektor  $(1, 1)^t$

Precis som förut

måste  $\bar{u}_2 \perp \bar{u}_1$

dvs  $\bar{u}_2 = (1, -1)^t$

Matrisen

$$P = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$$

är ortogonal och  
kolonnerna är  
eigenvektorer.



Ansvar

$$P^{-1}AP = P^tAP$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\det(P^{-1}AP) =$$

$$\det(P^{-1})\det(A).$$

$$\det(P) = \det(A)$$

$$= \det(D)$$